

Henryk Wiklak

Brzeziny, woj. skierniewickie. Stanowisko 1 - Zamek

Informator Archeologiczny : badania 18, 184

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

opracowywaniu projektu rewaloryzacji parku i dworku. Źródła historyczne, dotyczące pałacu są znikome.

Założono wykop sondażowy o długości 25 x 7 m, usytuowany na osi alejki, łączącej ul. Główną z polanką w parku, wzdłuż linii N-S. Ponadto w miejscach domniemanych naroży pałacu założono dwa małe wykopiki 30 x 30 cm.

W wyniku prac badawczych ustalono rzut pałacu, który miał kształt prostokąta o wymiarach 34,5 x 17,5 m. Odsłonięty mur południowej ściany pałacu wykonany był z kamienia łamanego /wapień/, spojenego zaprawą wapienną. Do niego przylegał mur prostokątny, do którego dotykała szeroka na około 8,5 m ława fundamentowa, będąca pozostałością bliżej nieokreślonej przybudówki. W odległości 250 cm od południowej ściany odkrytej przybudówki stwierdzono obecność murku, o szerokości 45 cm, będącego najprawdopodobniej pozostałością po murze ogrodzeniowym.

W ścianie południowej pałacu natrafiono na wejście do piwnic. W wyniku penetracji stwierdzono obecność trzech piwnic, sklepionych kolebkowo, stosunkowo dobrze zachowanych.

Warstwa użytkowa, w postaci intensywnie czarnej ziemi zawierała materiał archeologiczny, datowany na koniec XVI-XVII w. Były to głównie fragmenty ceramiki, kafla, gwałdzkie żelazne.

Materiał zabytkowy znajduje się w Wojewódzkim Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków w Katowicach.

BRZĘSINY
woj. skierniewickie
Stanowisko I - Zamek

Muzeum Regionalne w Brzeszynie

Badania prowadził dr Henryk Wiklak. Finansował WKZ w Skierniewicach. Kontynuowanie badań z roku 1978. Osadnictwo z doby renesansu.

Stanowisko znajduje się w centrum Brzeszyna. Jest to miejsce, na którym stał zamek możnego rodu Lesockich zniszczony w czasie wojen szwedzkich. Dziś stoi tu kościół pod wezwaniem "Św. Ducha" wzniesiony w 1750 r. Prace wykopaliskowe w 1978 r. odsłoniły fragmenty murów zamkowych z XVI w. wchodzących z jednej strony pod kościół, z drugiej pod chodnik ul. T. Kościuszki.

Idąc za sugestiami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Skierniewicach wspólnie prace badawcze. Celem badań było docięć: czy mury zamkowe lub inne urządzenia /fosa, rowy, skarpy/ wokół zamku zachowały się i czy są uchwytny w ziemi. W wykopie założonym po drugiej stronie ul. T. Kościuszki na przeciw wykopów z badań poprzednich, nie stwierdzono ciągu murów zamkowych ani też nie natrafiono na ślad fosy. Natomiast ustalono istnienie murków fundamentowych należących do zabudowy miejskiej od XVII - XX wieku.

Dokumentacja i zabytki w/w badań znajdują się w Muzeum Regionalnym w Brzeszynie.

BRZĘSINY I
woj. skierniewickie
Stanowisko 5 /kościół farny/

patrz
późne średniowiecze

CIECHANÓW
Zamek

patrz
późne średniowiecze

DZIAŁDOWO
woj. ciechanowskie
Zamek

patrz
późne średniowiecze

GALINOWO, gm. Kisielice
woj. sibińskie
Stanowisko 1

patrz
późne średniowiecze

GNIEZNO
woj. poznańskie

patrz
wczesne średniowiecze

GRÓDEK
woj. białostockie
Stanowisko 1, Grodzisko "Góra Zamkowa"

patrz
wczesne średniowiecze

GRODZIEC SŁĄSKI
woj. bielskie
kościół św. Bartłomieja

Badania prowadził mgr Wiesław Kuś. Finansował WKZ w Bielsku Białym. Ruiny kościoła św. Bartłomieja, /XVI/XVII w./

W związku z bardzo złym stanem ruin kościoła wchodzącego w skład kompleksu pałacowo-ogrodowego w Grodźcu Śląskim, rozpoczęto badania archeologiczne, poprzedzone badaniami radarowymi, mające na celu odtworzenie przebiegu fundamentów tej kamiennej budowli. Badania te stanowią także wstęp do rekonstrukcji architektonicznej całego obiektu.

Po zdjęciu 20 cm warstwy humusu z powierzchni wytyczonego kwadratu o wymiarze 20 x 20 m, odsłonięta została korona fundamentu całego obiektu. Założono trzy wykopy - w wieży, narożniku nawy oraz w sakrytalii. Dokonano także eksploracji komory grobowej znajdującej się w prezbiterium.

W wieży międzywarstwy słożonych z gruzu kamiennego i zaprawy wapiennej wynosiła 0,9 m. Na tej głębokości znajdowała się także stopa fundamentu, słożonego z 7 warstw kamieni wapiennych spojenych zaprawą. Grubość fundamentu mieściła się w granicach od 1,0 - 1,1 m. W południowo-zachodnim narożniku wieży, na głębokości 0,4 m natrafiono na szkielety 2 osobników. Był to pochówek wdrzny.